

EUROPOS PARLAMENTAS

2009–2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

A7-0333/2013

17.10.2013

PRANEŠIMAS

Ekologinės inovacijos: darbo vietų kūrimas ir augimas įgyvendinant aplinkos politiką
(2012/2294(INI))

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas

Pranešėja: Karin Kadenbach

TURINYS

Puslapis

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
AIŠKINAMOJI DALIS	16
UŽIMTUMO IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ	19
REGIONINĖS PLĖTROS KOMITETO NUOMONĖ	23
GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI	26

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

Ekologinės inovacijos: darbo vietų kūrimas ir augimas įgyvendinant aplinkos politiką

(2012/2294(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „2020 m. Europa. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“ (COM(2010) 2020),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Inovacijos – tvarios ateities garantas. Ekologinių inovacijų veiksmų planas“ (COM(2011) 0899),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Strategijos „Europa 2020“ pavyzdinė iniciatyva „Inovacijų sąjunga“ (COM(2010) 0546),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Strategijos „Europa 2020“ pavyzdinė iniciatyva „Tausiai išteklius naudojanti Europa“ (COM(2011) 0021),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Skatinti technologijas ilgalaikiai plėtrai: Europos Sąjungos veiksmų planas ekotechnologijų naudai“ (COM(2004) 0038),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Strateginė Europos standartų vizija. Tolesni tvaraus Europos ekonomikos augimo iki 2020 m. skatinimo ir spartinimo veiksmai“ (COM(2011) 0311),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Rio + 20“: ekologiškos ekonomikos ir geresnio valdymo siekiai“ (COM(2011) 0363),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Konkurencingos mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos sukūrimo iki 2050 m. planas“ (COM(2011) 0112),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Naujų įgūdžių ir darbo vietų darbotvarkė. Europos pastangos kiekvienam suteikti darbą“ (COM(2010) 0682),
- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą dėl reglamento, kuriuo sukuriama Bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) (COM(2011) 0809),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (COM(2011) 0808),
- atsižvelgdamas į Komisijos baltąją knygą „Prisitaikymas prie klimato kaitos. Europos veiksmų programos kūrimas“ (COM(2009) 0147),
- atsižvelgdamas į Komisijos žaliąją knygą „Iššūkius paversti galimybėmis. Bendros strateginės ES mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo programos kūrimas“ (COM(2011) 0048),

- atsižvelgdamas į naująją priemonę „Jaunimo garantijos“,
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. lapkričio 11 d. rezoliuciją dėl Europos inovacijų partnerystės pagal pavyzdinę iniciatyvą „Inovacijų sąjungą“¹,
- atsižvelgdamas į savo 2012 m. gegužės 24 d. rezoliuciją dėl efektyviai išteklius naudojančios Europos²,
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. rugsėjo 29 d. rezoliuciją dėl bendros ES pozicijos priėmimo rengiantis Jungtinių Tautų konferencijai darnaus vystymosi klausimais („Rio+20“)³,
- atsižvelgdamas į savo 2012 m. kovo 15 d. rezoliuciją dėl Konkurencingos mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos sukūrimo iki 2050 m. plano⁴,
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. vasario 10 d. rezoliuciją dėl novatoriško finansavimo pasauliniu ir Europos lygmenimis⁵,
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. birželio 8 d. rezoliuciją „Investavimas į ateitį: Naujoji daugiametė finansinė programa (DFP), skirta konkurencingai, tvariai ir integracinei Europai“⁶,
- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo dėl specialiosios programos, kuria įgyvendinama Bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.), įsteigimo (COM(2011) 0811),
- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl aplinkos ir klimato politikos programos (LIFE) sukūrimo (COM(2011) 0874),
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. gegužės 12 d. rezoliuciją dėl Inovacijų sąjungos. Europos pertvarkymas pasaulyje po krizės⁷,
- atsižvelgdamas į savo 2012 m. birželio 14 d. rezoliuciją dėl ekonomikos atsigavimo kuriant darbo vietas⁸,
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. rugsėjo 7 d. rezoliuciją dėl darbo vietų potencialo plėtimo naujoje tvarioje ekonomikoje⁹,
- atsižvelgdamas į savo 2012 m. rugsėjo 11 d. rezoliuciją dėl moterų vaidmens ekologiškoje

¹ Priimti tekstai, P7_TA(2010)0398.

² Priimti tekstai, P7_TA(2012)0223.

³ Priimti tekstai, P7_TA(2011)0430.

⁴ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0086.

⁵ Priimti tekstai, P7_TA(2010)0080.

⁶ Priimti tekstai, P7_TA(2011)0266.

⁷ OL C 377 E, 2012 12 7, p. 108.

⁸ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0260.

⁹ OL C 308 E, 2011 10 20, p. 6.

ekonomikoje¹ ,

- atsižvelgdamas į savo 2010 m. gegužės 6 d. rezoliuciją dėl Komisijos baltosios knygos „Prisitaikymas prie klimato kaitos. Europos veiksmų programos kūrimas“² ,
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. rugsėjo 27 d. rezoliuciją dėl Žaliosios knygos „Iššūkius paversti galimybėmis. Bendros strateginės ES mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo programos kūrimas“³ ,
- atsižvelgdamas į greitąją „Eurobarometro“ apklausą Nr. 315 „Europos verslininkų požiūris į ekologines inovacijas“, 2011 m. kovo mėn.“,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gegužės mėn. Konkurencingumo ir inovacijų vykdomosios įstaigos paskelbtą ataskaitą „Konkurencingumo ir inovacijų bendrosios programos ekologinių inovacijų pateikimo rinkai projektų rezultatų analizė ir ataskaita“,
- atsižvelgdamas į 2008 m. paskelbtą Jungtinių Tautų aplinkos programos (JTAP), Tarptautinės darbo organizacijos (TDO), Tarptautinės darbdavių organizacijos (pranc. OIE) ir Tarptautinės profesinių sąjungų konfederacijos (TPSK) ataskaitą „Ekologiškos darbo vietos: siekiant tinkamo darbo tvarioje aplinkoje, kurioje išmetama mažai anglies junginių“,
- atsižvelgdamas į 2009 m. tarptautinės aplinkos apsaugos organizacijos „Greenpeace“ ir Europos atsinaujinančiosios energijos tarybos (angl. EREC) pranešimą „Pastangos klimatui apsaugoti. Atsinaujinančioji energija ir ekologiškų darbo vietų revoliucija“,
- atsižvelgdamas į 2007 m. Europos profesinių sąjungų konfederacijos (angl. ETUC) ir Socialinės plėtros agentūros (angl. SDA) pranešimą „Klimato kaita ir užimtumas. Klimato kaitos ir CO₂ išmetimą mažinančių priemonių poveikis užimtumui 25 ES valstybėse iki 2030 m.“,
- atsižvelgdamas į 2013 m. sausio mėn. Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo ataskaitą „Siekis, kad pramonės šakos Europos Sąjungoje būtų ekologiškesnės. Poveikio darbo vietų kiekybei ir kokybei numatymas bei valdymas“ ir šio fondo konkrečių atvejų tyrimų duomenų bazę,
- atsižvelgdamas į 2011 m. Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo ataskaitą „Darbiniai santykiai ir tvarumas. Socialinių partnerių vaidmuo pereinant prie ekologiškos ekonomikos“ (angl. „*Industrial relations and sustainability: the role of social partners in the transition towards a green economy*“),
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pranešimą ir į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto ir Regioninės plėtros komiteto nuomones (A7-0333/2013),

¹ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0321.

² OL C 81 E, 2011 3 15, p. 115.

³ OL C 56 E, 2013 2 26, p. 1.

- A. kadangi švari ir sveika aplinka yra būtina sąlyga siekiant Europoje išlaikyti klestėjimą ir aukštą gyvenimo kokybę, taip pat stiprią ir konkurencingą ekonomiką;
- B. kadangi dėl aplinkos problemų, pvz., klimato kaitos, išteklių trūkumo ir biologinės įvairovės nykimo, reikia imtis esminių mūsų ekonomikos pokyčių, kuriuose švarių technologijų vaidmuo būtų svarbus;
- C. kadangi krizės mastas suteikia unikalią ir istorinę galimybę įgyvendinti realius mūsų šalių ekonomikos pokyčius, sudarant sąlygas tvariai ilgalaikiai plėtrai;
- D. kadangi ekologiškų technologijų augimas pastaraisiais metais parodė, kad investicijos į ekologišką augimą – ne daug kainuojanti pareiga, o didžiulė ekonominė galimybė; kadangi, nors beveik kiekviename sektoriuje patirta didelių nuostolių dėl nuosmukio, ekologiško sektoriaus augimas sulėtėjo, bet nesustojo;
- E. kadangi būtina pakeisti dabartinę daug išteklių naudojančią ekonomiką tausiai išteklius naudojančia ekonomika, jau nusistovėjusias pramonės sritis pakeičiant ekologiškomis, didelę pridėtinę vertę kuriančiomis pramonės šakomis, kurias plėtojant kuriamos darbo vietos, kartu saugant aplinką;
- F. kadangi ekologiniais sprendimais bus plėtojama naujos kartos aukštųjų technologijų gamyba ir paslaugos, didinamas Europos konkurencingumas ir kuriamos naujos aukštos kvalifikacijos darbo vietos;
- G. kadangi remiant naujus procesus, kuriais siekiama pagerinti gamybos procesus, naujus valdymo metodus, naujas technologijas ir naujas paslaugas, kad verslas taptų ekologiškesnis, ekologinės inovacijos padeda Europai pasinaudoti daugeliu galimybių ir spręsti šiuo metu iškilusius iššūkius;
- H. kadangi pastaraisiais metais labai padidėjo išteklių kainos, ir todėl įmonių konkurencingumas vis labiau priklauso nuo jų efektyvaus išteklių naudojimo;
- I. kadangi iš praeities istorijos matyti, kad valdžios institucijoms sudėtinga numatyti, kurios novatoriškos technologijos bus konkurencingos rinkoje;
- J. kadangi mokesčių lengvatos gali būti naudinga ekologinių inovacijų stiprinimo Europoje priemonė;
- K. kadangi Europa pirmauja naujų technologijų plėtojimo srityje; kadangi vystymuisi ir platesniam aplinkosaugos technologijų naudojimui kyla daug kliūčių, pvz., dabartinių technologijų naudojimas, kainų signalai, kuriais teikiama pirmenybė mažiau ekologiškai veiksmingiems sprendimams, sunkumai gauti finansavimą ir menkas vartotojų informuotumas; kadangi reikia siekti didesnio bendro produktų aplinkosauginio veiksmingumo per visą jų gyvavimo ciklą, didesnės geresnių produktų bei gamybos technologijų paklausos ir užtikrinti, kad vartotojai produktus rinktųsi turėdami pakankamai informacijos;
- L. kadangi etiketėse, kuriose nurodomi aplinkosauginiai produktų ir paslaugų aspektai, privalu pateikti aiškią ir objektyvią informaciją ir vengti vartotojų klaidinimo (vadinamojo

ekologinio manipuliavimo);

- M. kadangi ekologinės pramonės šakos šiandien užtikrina 3,4 mln. darbo vietų ir apie 319 mlrd. EUR metinę apyvartą; kadangi daugelyje šalių ekologiškos technologijos jau yra tapusios arba netrukus taps daugiausia darbo vietų sukuriančia sritimi;
- N. kadangi ekologinės inovacijos – tai ES plėtojamos aplinkosauginiu, ekonominiu ir socialiniu požiūriu tvarios augimo strategijos, kuri turėtų sukurti kokybiškas užimtumo galimybes daugelyje sektorių, kertinis akmuo;
- O. kadangi 2010 m. ekologinių inovacijų rezultatų suvestinėje (Eco-IS) nurodyta, kad keliose valstybėse narėse tinkamai diegiamos ekologinės inovacijos, tačiau vis tiek nė viena ES valstybė ar valstybių grupė šiuo metu negali būti ekologinių inovacijų pavyzdžiu ES;
- P. kadangi 2011 m. greitosios „Eurobarometro“ apklausos Nr. 315 „Europos verslininkų požiūris į ekologines inovacijas“ rezultatai rodo, kad mažosios ir vidutinės įmonės (MVI) susiduria su vis didesnėmis materialinėmis sąnaudomis, nors daugelis jų įdiegė naujus ar gerokai patobulino ekologinius novatoriškus gamybos procesus ar metodus, siekdamos sumažinti materialines sąnaudas, ir jos taip pat susiduria su nepakankamos prieigos prie esamų subsidijų ar fiskalinių paskatų problema ir nepatikima paklausa rinkoje;
- Q. kadangi iš Konkurencingumo ir inovacijų bendrosios programos Ekologinių inovacijų iniciatyvos analizės matyti, jog iki šiol numatytoji nauda aplinkos apsaugos, ekonomikos ir užimtumo srityse viršija viešąsias išlaidas;
- R. kadangi ekologinių inovacijų vertinimas – pagrindinis reikalavimas stebint ir vertinant ES valstybių narių veiklą ir pažangą siekiant pažangaus ir tvaraus augimo Europoje, bet duomenų apie ekologines inovacijas prieinamumas yra ribotas ir jų kokybė gerokai skiriasi atsižvelgiant į rodiklius;
- S. kadangi politikos kūrėjai ir kitos suinteresuotosios šalys skirtingai suvokia ekologines inovacijas ir tikslus, kurių turėtų būti jomis siekiama;
- T. kadangi apibrėžiant tokius terminus kaip „ekologinė inovacija“ ir „pažangios ekologiškos darbo vietos“ naudojami skirtingi vertinimo kriterijai (pvz., Tarptautinės darbo organizacijos (TDO), Jungtinių Tautų aplinkos programos (JTAP), Europos profesinio mokymo plėtros centro (CEDEFOP), Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros programos (EBPO) ar Eurostato apibrėžtyse) ir tai gali lemti skirtingus statistinius duomenis apie ekologines inovacijas, ekologiškas darbo vietas ir augimą;
- U. kadangi 2010 m. rugsėjo 7 d. Parlamento rezoliuciją dėl darbo vietų potencialo plėtimo naujoje tvarioje ekonomikoje¹ (2010/2010(INI)), kurioje paminėta TDO tvarių darbo vietų apibrėžtis ir pabrėžiama, kad ekologinių inovacijų vaidmuo visuose pramonės ir gamybos sektoriuose yra svarbus;
- V. kadangi šiuo metu pagal ekologinių inovacijų programą finansuojama daugiau kaip 240 projektų; kadangi 2013 m. gegužės mėn. Komisija paskelbė naują kvietimą atrinkti dar 45

¹ OL C 308 E, 2011 10 20, p. 6.

ekologinių inovacijų projektus, kuriuose pateikiama naujoviškų aplinkos apsaugos srities sprendimų; kadangi įgyvendinant ir finansuojant Konkurencingumo ir inovacijų bendrosios programos Ekologinių inovacijų iniciatyvą buvo remiami perspektyvūs Europos Sąjungos ekologinių inovacijų kūrėjai, jiems suteikiant rizikos kapitalą, kurio jie kitaip nebūtų galėję gauti;

- W. kadangi nauja ES mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo 2014–2020 m. programa „Horizontas 2020“ – tai finansinė priemonė, kuria įgyvendinama Inovacijų sąjunga; kadangi kitos daugiametės finansinės programos (2014–2020 m. DFP) laikotarpiu Ekologinių inovacijų iniciatyva taip pat įgyvendinama pagal 2014–2020 m. aplinkos ir klimato politikos programą (LIFE);
- X. kadangi padidėjęs jaunimo nedarbas kelia susirūpinimą ir reikia būtinai įgyvendinti politikos priemones siekiant sukurti daugiau ir geresnių darbo galimybių jauniems žmonėms;
- Y. kadangi Komisijos iniciatyvą „Nauji gebėjimai naujoms darbo vietoms“, kurioje pripažįstama bendradarbiavimo su valstybėmis narėmis svarba, palankiai įvertino Parlamentas;

Pagrindinės pažangaus, tvaraus augimo ir darbo vietų kūrimo politikos sritys

1. ragina Komisiją toliau dirbti kuriant ekologinių inovacijų viziją ES mastu, siekiant pereiti prie tausiai išteklius naudojančios, mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos, taip pat susitelkti ties konkrečiais uždaviniais, prioritetais ir tarpiniais tikslais;
2. pritaria Komisijos pavyzdinei iniciatyvai remiantis strategija „Europa 2020“, pagal kurią siekiama dabartiniu metu paskatinti pokyčius, kad būtų galima užtikrinti tvarią ekonomiką; be to, pabrėžia, kad ekologiniam ES regionų pertvarkymui skirtos tikslingos investicijos – tai labai naudinga priemonė siekiant strateginių regioninės konvergencijos ir teritorinės sanglaudos tikslų;
3. pažymi, kad visapusiškai įgyvendinus strategiją „Europa 2020“ atsirastų tiesioginių ir netiesioginių kokybiškų darbo vietų sukūrimo galimybių; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares stiprinti savo pastangas šioje srityje; pritaria Komisijos skatinamai integruotai ekologinio ekonomikos augimo strategijai pagal pavyzdinę iniciatyvą „Inovacijų Sąjunga“ ir ypač pagal ekologinių inovacijų veiksmų planą, nes tai yra žingsnis teisinga linkme;
4. pabrėžia teisės aktų, kaip priemonės, padedančios didinti aplinkosauginių technologijų paklausą, svarbą; mano, kad Europos gamybos sektorių konkurencingumas priklauso nuo to, ar Europa bus ekologiniu požiūriu veiksmingų prekių ir gamybos srities pasaulio lyderė;
5. ragina valstybes nares rengti darbuotojų įgūdžių ir ekologiškų technologijų sektoriaus teikiamų galimybių suderinimo strategijas, atsižvelgiant į skirtingus pasektorius ir jų kvalifikuotų darbuotojų poreikius;

6. pažymi dvigubą perėjimo prie tvarios ekologiškos ekonomikos aplinkosauginį ir ekonominį poveikį, kuriant tvarias darbo vietas tiek ES, tiek besivystančiose šalyse ir didinant inovatyvią degalų ir medžiagų gamybą, bei užimtumo galimybes, kurios kyla dėl biologinių medžiagų apdorojimo ir paskirstymo verslo, viešojo, privataus ir vidinio sektoriaus vartotojams; pabrėžia, kad naudojantis šiomis galimybėmis turėtų būti kuriamos kokybiškos ir tvarios darbo vietos kvalifikuotiems ir nekvalifikuotiems darbuotojams; pripažįsta, kad turėtų būti sukurta stabili, ilgalaikė reglamentavimo sistema pasitelkiant turimas finansines priemones;
7. pažymi sudėtingas problemas, kurios kyla dėl klimato kaitos, dirvožemio kokybės, žaliavų stygiaus, perėjimo prie atsinaujinančiosios energijos sistemų, energijos vartojimo efektyvumo ir t.t.; pripažįsta, kad ekologinėms inovacijoms gali tekti labai svarbus vaidmuo sprendžiant daugelį šių iššūkių; dar kartą pakartoja, kad šiam perėjimui turi būti taikomas holistinis požiūris, apimantis švietimą, mokymą, įgūdžių ugdymą, mokslinius tyrimus, privataus ir viešojo sektoriaus investicijas ir infrastruktūros plėtrą, nes visa tai kaip visuma kuria įvairias ir tvarias užimtumo galimybes;
8. mano, kad novatoriškoms Europos įmonėms reikalingos ne tik subsidijos, bet ir geresni teisės aktai, geresni ryšiai su mokslinių tyrimų baze, taip pat geresnės ir įvairesnės galimybės gauti lėšų ir finansavimą (nuo dotacijų iki paskolų ir nuosavo kapitalo finansavimo); todėl ragina valstybes nares ir Komisiją sudaryti tinkamas sąlygas nacionaliniu ir Europos lygmenimis;
9. pabrėžia, kad ekologiškų technologijų darbo vietos neturėtų apsiriboti energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių gamyba, energijos vartojimo efektyvumo didinimu ir transporto sektoriumi, nes ekologiškas augimas – tai galimybė visiems sektoriams, kuriuose turėtų būti tiriamos plėtros galimybės ir didinamas vartotojų informuotumas apie ekologiškų produktų pirkimo svarbą;
10. mano, kad norint didinti įmonių konkurencingumą reikia greitai plėtoti švarias technologijas; todėl ragina Komisiją plėtojant savo pramonės politiką ekologinėms inovacijoms skirti daugiausia dėmesio;
11. ragina Komisiją palengvinti ženklinimo standartų ir aiškių apibrėžčių, skirtų produktų ir paslaugų aplinkosauginiams aspektams nustatyti ir perduoti, kūrimą;
12. yra įsitikinęs, kad įgyvendinant naują tvarią ES ekonomiką turi būti užtikrinta subalansuota ekonominė ir socialinė plėtra; ragina formuoti plataus užmojo tvarią pramonės politiką, ypač daug dėmesio skiriant efektyviam išteklių naudojimui; primena, kad efektyvus išteklių ir žaliavų naudojimas padės sumažinti pramonės ir namų ūkių išlaidas, daugiau lėšų rasti kitoms investicijoms ir sumažinti ES ekonomikos priklausomybę nuo nepakankamų išteklių ir itin nepastovių išteklių rinkų; pabrėžia, kad plėtojant ekologišką ekonomiką turi būti siekiama užtikrinti deramą, gerai apmokamą darbą, ir vyrams, ir moterims suteikiant vienodas galimybes, taip pat ypač daug dėmesio skirti aplinkos apsaugai;
13. pabrėžia, kad, nors ekologinės pramonės šakos šiandien užtikrina 3,4 mln. darbo vietų ir apytikriai 319 mlrd. EUR metinę apyvartą, regioninio augimo, užimtumo galimybių ir naudos aplinkai užtikrinimo potencialas didžiąja dalimi neišnaudotas, ir atsižvelgdamas į

tai primena, kad neveiklumo kaina didelė;

14. pabrėžia, kad sėkmingoms ekologinėms inovacijoms reikalingos tikslingos ir ilgalaikės investicijos, apimančios visų pirma švietimo, mokymo ir tęstinio mokymo, mokslinių tyrimų ir plėtros, infrastruktūros bei kitas sritis;
15. palankiai vertina esamas universitetų programas ar darbo mokymo programas, kuriose dėmesys sutelkiamas į ekologišką, ekonominį ir socialinį tvarumą, ir pabrėžia, kad kuriant tvarias darbo vietas reikia atsižvelgti į naujus švietimo srities poreikius;
16. yra tvirtai įsitikinęs, kad rinkos ekonomika pagrįsta aplinkos politika visose ekonomikos srityse gali tapti ekonomikos augimo ir užimtumo didinimo varomąja jėga, ir pabrėžia, kad nuspėjamos ir investicijoms palankios pagrindinės sąlygos yra svarbiausios, kad novatoriškos įmonės galėtų kuo geriau pasinaudoti šiomis galimybėmis siekdamos užtikrinti naudą aplinkai ir atsižvelgti į darbuotojų interesus;
17. pripažįsta, kad ekonomikos perėjimas prie naujų veiklos nišų gali pritraukti jaunąją darbuotojų kartą ir sudaryti naujas darbo galimybes ekologinių inovacijų srityje plačiaja prasme;

Ekologinės inovacijos samprata

18. palankiai vertina Komisijos komunikatą „Inovacijos – tvarios ateities garantas. Ekologinių inovacijų veiksmų planas“ (COM(2011) 0899);
19. pabrėžia galimą ekologinių inovacijų sinergijos poveikį kuriant tvarias ir kokybiškas darbo vietas, saugant aplinką ir mažinant ekonominę priklausomybę;
20. atkreipia dėmesį į tai, kad ekologinės inovacijos samprata yra platus užmojo, nes ji apibrėžiama kaip bet kurio tipo inovacija, kurios tikslas – pažanga siekiant tvaraus vystymosi tikslo mažinant poveikį aplinkai ir užtikrinant veiksmingesnį ir atsakingesnį išteklių naudojimą;
21. ragina Komisiją išanalizuoti skirtingas ekologinių inovacijų sampratas ir su jomis susijusius iššūkius, taip pat suteikti bendrą supratimą apie skirtingas strategines galimybes, kurias ekologinės inovacijos siūlo ateičiai;
22. mano, kad Eurostato „ekologiškų darbo vietų“ apibrėžtis (aplinkosaugos prekių ir paslaugų sektoriuje), pagal kurią, pvz., ekologiškų technologijų ir produktų svarbiausias uždavinys turi būti aplinkos apsauga ar išteklių valdymas, būtų naudinga siekiant išvengti skirtingų statistinių duomenų, bet mano, kad būtina toliau plėtoti vienodą visoje ES taikomą ekologiškų darbo vietų ir augimo apibrėžtį, kuri, pvz., apimtų ir viešojo transporto sektorių; mano, kad būtų naudinga apsvarstyti platesnę „ekologiškų darbo vietų“ apibrėžtį, į kurią kitame etape būtų galima įtraukti papildomas darbo ir (arba) veiklos rūšis;
23. ypač atkreipia dėmesį į neišnaudotas ekologinių inovacijų naudos aplinkai galimybes, atsižvelgdamas į tai, jog tikimasi, kad jas taikant, *inter alia*, labiau naudojant perdirbtas medžiagas ir gaminant kokybiškus gaminius taip, kad būtų daromas mažesnis poveikis

aplinkai, taip pat skatinant ekologiškesnius gamybos procesus ir paslaugas – bus sumažintas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir kitų teršalų kiekis bei susidarys mažiau atliekų; pabrėžia, kad būtina imtis tikslių veiksmų, susijusių su ekologinių inovacijų komercializacijos nesklaidumais ir kliūtimis, taip pat su šių produktų ir paslaugų internacionalizavimu;

24. ragina Komisiją, siekiant skatinti tvarų augimą, į Europos semestrą įtraukti konkrečias su ekologinėmis inovacijomis susijusias rekomendacijas;
25. pripažįsta, kad ekologinės inovacijos suteikia neabejotinas galimybes verslui naujose nišose, atveria šias galimybes MVĮ, savarankiškai verslą pradantiems, savarankiškai dirbantiems ir verslininkams pasinaudoti naujomis rinkomis ir naujais verslo modeliais, o tradicinius ekonomikos sektorius atgaivina suteikiant jiems galimybių esamas darbo vietas padaryti ekologiškesnes taikant tvarios ir tausiu išteklių naudojimu pagrįstos gamybos ir darbo metodus;
26. ragina Komisiją išplėtoti sisteminį požiūrį į ekologinių inovacijų politiką, nustatant tinkamas bendrąsias sąlygas, kuriomis būtų sudarytos vienodos sąlygos ekologinėms inovacijoms verslo ir infrastruktūros srityje, kad įmonės ir vartotojai galėtų tvariai pasirinkti;
27. ragina Komisiją ir valstybes nares nustatyti viešiesiems pirkimams taikytinus ekologinius standartus, kad būtų galima stiprinti viešųjų institucijų atliekamą pirmųjų užsakovų vaidmenį;
28. visų pirma pažymi, kaip svarbu pasitelkiant ekologines inovacijas užtikrinti galimybę gauti tinkamą profesinį mokymą ir ugdyti įgūdžius, siekiant užtikrinti darbdaviams reikalingą kvalifikuotą darbo jėgą, išmokyti jaunimą reikiamų žinių, gebėjimų ir kompetencijos, kad šie galėtų įsidarbinti, pasinaudoję naujomis novatoriško užimtumo galimybėmis ir sudaryti darbuotojams palankesnes sąlygas pereiti iš nykstančių sričių į naujus ekologiškus sektorius; šiuo atžvilgiu pabrėžia kaimo gamybinės praktikos ir kitų rūšių profesinio mokymo rengimo galimybes siekiant ugdyti šias naujų įgūdžių kombinacijas;
29. rekomenduoja skatinti jaunimo kūrybinį ir inovacinį potencialą, siekiant prisidėti prie tvaraus vystymosi ir pagerinti jų galimybes gauti finansavimą;

ES, valstybės narės ir regionai

30. pabrėžia, kad ekologinių inovacijų sampratą būtina įtraukti į visas politikos sritis, atsižvelgiant į tai, kad ekologinės inovacijos yra kompleksinė politikos sritis; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti bendradarbiavimą tarp ministerijų ir politiniu lygmeniu bei reguliariai stebėti atitinkamų politikos krypčių įgyvendinimą;
31. ragina visus pagrindinius veikėjus kiekviename sektoriuje dirbti kartu ekologiško augimo, inovacijų ir darbo vietų kūrimo labai ir pasinaudoti esamomis priemonėmis, pvz., technologijų platformomis, įgūdžių ekspertų grupėmis, jungtinėmis technologijų iniciatyvomis, pirmaujančiomis rinkomis, jungtinėmis grupėmis ir aukšto lygio pramonės atstovų grupėmis;

32. ragina Komisiją ir valstybes nares parengti naujus teisės aktus atsinaujinančiųjų energijos išteklių plėtros ir naudojimo bei energijos vartojimo efektyvumo didinimo srityse ir stiprinti jau galiojančius šių sričių teisės aktus, užtikrinant teisinį tikrumą ir vienodas sąlygas bei skatinant viešojo ir privatačio sektorių investicijas;
33. ragina valstybes nares pagerinti šių politikos sričių koordinavimą, visų pirma remti regioninę partnerystę augimo, inovacijų, darbo vietų kūrimo ir lygių vyrų ir moterų galimybių srityse, taip pat tarpvalstybines iniciatyvas;
34. atkreipia dėmesį į ekologinių inovacijų sampratos teikiamas užimtumo galimybes tvarios ekonomikos sąlygomis; ragina Komisiją suteikti priemonių valstybėms narėms koordinuoti savo pastangas kuriant naujas tvarias darbo vietas ir skatinant augimą;
35. primygtinai ragina valstybes nares, sprendžiant su klimato kaitos ekonominius, socialinius ir aplinkos padarinius susijusias problemas, keistis patirtimi ir geriausia praktika užimtumo galimybių srityje;
36. ragina horizontaliai integruoti ekologinių inovacijų sampratą į struktūrinius ir sanglaudos fondus; rekomenduoja vietos ir regionų valdžios institucijoms, atsižvelgiant į kiekvienos valstybės narės teisinę ir institucinę struktūrą, patvirtinti vystymosi strategijas, kurios atitiktų strategijos „Europa 2020“ tikslus, siekiant tvarios ekonomikos sąlygomis kurti naujas darbo vietas;
37. mano, kad galiojančiais ir siūlomais aplinkosaugos teisės aktais suteikiama didelių galimybių kurti naujas darbo vietas tokiose srityse kaip oras, dirvožemis ir vanduo, energija, viešosios paslaugos, žemės ūkis, transportas, turizmas, miškininkystė ir aplinkos valdymas, ir ragina valstybes nares įgyvendinti šiuos teisės aktus;
38. pabrėžia būtinybę padidinti ES anglies dioksido rinkos veiksmingumą, siekiant užtikrinti investavimo į klimatui nekenkiančias technologijas tikrumą;
39. ragina tvirčiau susieti fundamentaliuosius mokslinius tyrimus su pramonės inovacijomis, o inovacijas – su gamybos procesu; primygtinai ragina Komisiją kiekvienoje valstybėje narėje pradėti mokslinius arba konsultacinius atvejo tyrimus ekologinių inovacijų srityje;
40. pabrėžia, kad ES ekologinės inovacijos padeda skatinti efektyviau naudoti išteklius už ES ribų, taip mažinant pasaulinių išteklių eikvojimą; todėl primygtinai ragina valstybes nares stiprinti savo nacionalines efektyvaus išteklių naudojimo strategijas ir dalytis žiniomis tarptautiniuose forumuose;
41. pabrėžia, kaip svarbu geriau integruoti ekologinių inovacijų srities geriausios patirties pavyzdžius į realiąją ekonomiką, kad pažanga būtų geriau matoma kasdieniame žmonių gyvenime;
42. pabrėžia, kad moksliniai tyrimai yra inovacijų ir ekologinių inovacijų pagrindas; pabrėžia dideles ekologinių inovacijų augimo perspektyvas ir ES potencialą šioje srityje pasaulyje būti lydere, o tai susiję su galimybėmis kurti naujas kokybiškas darbo vietas;
43. mano, kad ateinančiu struktūrinių fondų pagalbos programavimo laikotarpiu ekologinės

inovacijos visapusiškai atitinka prioritetus mokslinių tyrimų ir inovacijų, taip pat klimato ir investicijų į aplinkos apsaugą srityse;

44. pabrėžia labai svarbų vaidmenį, kurį gali atlikti švietimo sektoriaus, įmonių ir vietos bei regionų valdžios institucijų partnerystės ir sąveika rengiant atitinkamus mokymus, įskaitant mokslo, technologijų, inžinerijos ir matematikos gebėjimų (angl. STEM) (vyrų ir moterų) ugdymą ir kartu užtikrinant profesinį orientavimą, kokybiškas ir mokamas stažuotes bei dualiojo mokymosi galimybes, siekiant suteikti daugiau galimybių įsidarbinti ir pretenduoti į kokybiškas darbo vietas, kuriamas pasitelkiant ekologines inovacijas;
45. primygtinai ragina valstybes nares numatyti įmonėms, ypač MVI, paskatas siekiant pritraukti didesnes investicijas į privačius mokslinius tyrimus ir plėtrą (TP); šiuo tikslu palankiai vertina ekologinių inovacijų veiksmų planą;
46. primygtinai ragina valstybes nares stiprinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą, kad būtų užtikrinta technologijų sklaida ir dalijimasis geriausia patirtimi visoje ES, ir taip didinamas Europos konkurencingumas;
47. ragina naudotis geriausiomis ekologinėmis inovacijomis, kurios pirmiausia skatintinos besivystančiose šalyse, kuriose, pvz., veiksmingesnis medžio anglies gamybos procesas, tualetų atliekų kompostavimas, atsinaujinančiųjų energijos šaltinių naudojimas, vandens valymo sistemos ir daug kitų inovacijų gali labai pagerinti gyvenimo kokybę ir sveikatos priežiūros paslaugas, palyginti nedidelėmis sąnaudomis, ir skatinti tvarų verslumą bei užimtumą;
48. primygtinai ragina valstybes nares siekiant užtikrinti socialiniu požiūriu atsakingą perėjimą prie aukštos kokybės ekologiškų darbo vietų kuo greičiau pasinaudoti Europos socialinio fondo lėšomis ir kurti darbuotojų gebėjimų ugdymo, mokymo ir perkvalifikavimo programas;

Ekologinių inovacijų finansavimas

49. atkreipia dėmesį į mokesčių politikos teikiamą naudą ir ragina valstybes nares, siekiant skatinti ekologines inovacijas, apmokestinti ne užimtumą, o išteklių naudojimą ir taršą;
50. primygtinai ragina Komisiją subsidijas, „atsiradusias dėl vyriausybės veiksmų, kuriais, siekiant padidinti kai kurių vartotojų ar gamintojų įplaukas arba sumažintų jų sąnaudas, jiems užtikrinamas pranašumas, tačiau taip prieštarauja tausiai aplinkos apsaugos praktikai“, laikyti kenksmingomis aplinkai; ragina Komisiją ir valstybes nares nedelsiant patvirtinti konkrečius, šia apibrėžtimi grindžiamus planus, pagal kuriuos būtų laipsniškai naikinamos visos aplinkai kenksmingos subsidijos;
51. ragina Komisiją ir valstybes nares palaipsniui atsisakyti iki 2020 m. visų aplinkai kenksmingų subsidijų, įskaitant subsidijas, kuriomis skatinamas neefektyvus atsinaujinančiųjų išteklių naudojimas, ir iškastiniam kurui skiriamų subsidijų, ir pateikti pažangos ataskaitą pasinaudojant nacionalinėmis reformų programomis;
52. pabrėžia, kad ekologinės inovacijos turėtų būti remiamos naujomis ES finansinėmis

priemonėmis ir pavyzdinių iniciatyvų „Inovacijų Sąjunga“ ir „Tausiai išteklius naudojanti Europa“, taip pat sanglaudos politikos po 2013 m. ir iniciatyvos „Horizontas 2020“ priemonėmis;

53. mano, kad svarbu, kad ekologinės inovacijos ir aplinkosaugos technologijos ilgainiui būtų finansiškai ir konkurencingai gyvybingos; mano, kad viešoji parama investicijoms turėtų paskatinti aplinkai nekenksmingus gamybos būdus, tais atvejais, kai viešoji parama yra suteikiama;
54. pritaria ekologinių inovacijų finansavimo galimybėms pagal bendrą žemės ūkio politiką ir taip pat pagal Įmonių konkurencingumo ir MVĮ programą (COSME), iniciatyvą „Horizontas 2020“ ir Aplinkos apsaugos ir klimato veikslių (LIFE) programą ir primygtinai reikalauja daugiau lėšų skirti praktiniam jau sukurtų ekologinių inovacijų taikymui spartinti;
55. ragina Komisiją įgyvendinti reikiamas priemones, skirti pakankamus biudžeto išteklius, kad diegiant ekologines inovacijas būtų užtikrintas sklandus perėjimas nuo Konkurencingumo ir inovacijų bendrosios programos (KIP) prie iniciatyvos „Horizontas 2020“, ir sumažinti mažosioms ir vidutinėms įmonėms taikomus procedūrinius apribojimus bei tenkančią finansinę naštą; dar kartą primena, kad itin svarbu išlaikyti lyčių pusiausvyrą priimančioms įvairius visų pakopų sprendimus dėl finansavimo;
56. primygtinai ragina valstybes nares į savo 2014–2020 m. strategijas įtraukti ekologines inovacijas kaip ekologiškos ekonomikos, augimo ir darbo vietų kūrimo skatinimo priemonę, taip užtikrinant, kad verslumas būtų plėtojamas vienodomis sąlygomis ir kad būtų remiamas švietimo, verslo ir mokslo sričių bendradarbiavimas;
57. pabrėžia, kad, nors dabartinės prioritetinės sritys, susijusios su kvietimu teikti paraiškas pagal 2012 m. ekologinių inovacijų iniciatyvą, apima keletą sričių, kurioms teikiamas ypatingas dėmesys, ekologinių inovacijų iniciatyva yra kompleksinė programa, pagal kurią remiami įvairių sektorių ekologinių inovacijų projektai; todėl pakartoja, kad finansavimo reikalavimus turėtų atitikti visi sektoriai ir veiklą vykdančios įmonės;
58. ragina Komisiją numatyti aiškiai apibrėžtus, tikslinius ir didesnius išteklius, skirtus ekologinių iniciatyvų pateikimo rinkai projektams, rizikos kapitalui, tinklų kūrimui ir internacionalizacijai, taip pat MVĮ vykdomai ekologinių inovacijų komercializacijai ES;
59. mano, kad, tradicinėse tiekimo grandinėse pradėdant taikyti naujus verslo modelius, galimybė atsižvelgti į globalizaciją ir jos poveikį ES ekonomikai bei tiekimo grandinėms per kitą finansavimo laikotarpį turėtų būti geriau atspindėta nustatant Ekologinių inovacijų iniciatyvos prioritetus;
60. mano, kad skatinant diegti ekologines inovacijas dar neišnaudotos MVĮ ir kooperatyvų teikiamos galimybės; todėl ragina numatyti specialias MVĮ ir kooperatyvų finansavimo galimybes, susijusias su ekologinių inovacijų samprata;
61. yra įsitikinęs, kad norint didinti gebėjimų stiprinimo ir tinklų kūrimo galimybes reikia taikyti naujoviškas finansines priemones;

62. pabrėžia, kad šis lėšų didinimas turi būti derinamas su finansavimo procedūrų supaprastinimu;
63. pažymi, kad būsimoji sanglaudos politika apima pažangią specializacijos strategiją, kaip ES regionams keliamą *ex ante* sąlygą; pagal ją regionai raginami pradėti vykdyti informuotumo didinimo kampanijas, skirtas visoms tikslinėms grupėms, siekiant įtraukti ekologines inovacijas į regionines ir nacionalines pažangias specializacijos strategijas;
64. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

AIŠKINAMOJI DALIS

Įvadas

Dėl ekonomikos krizės, aukšto nedarbo lygio, didelių energijos kainų, nepakankamo žaliavų kiekio ir priklausomybės nuo importo tvarių darbo vietų kūrimas ir ekonomikos augimas labai svarbūs siekiant užtikrinti socialinę sanglaudą. Inovacijos – viena iš pagrindinių priemonių, kuriomis galima pasiekti šį tikslą, todėl jos turėtų būti plėtojamos. Vienas iš būdų yra diegti ekologines inovacijas, nes tai koncepcija, pagal kurią aplinkos apsauga derinama su augimu, konkurencingumu ir darbo vietų kūrimu.

Aplinką tausojančios inovacijos labai svarbios mažinant išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, veiksmingiau naudojant išteklius, pvz., vandenį ir žaliavas, labiau naudojant perdirbtas medžiagas ir gaminant kokybiškus gaminius taip, kad būtų daromas mažesnis poveikis aplinkai, – ir tai tik keletas pavyzdžių – taip pat plėtojant ekologiškesnius gamybos procesus ir paslaugas.

Ekologinės inovacijos gali apimti itin įvairius dalykus: naujus vandens filtrus, skirtus nuotekoms valyti, plonesnį ir tvirtesnį plieną, kurį naudojant galima sumažinti medžiagų atliekas, arba verslo modelį, pagal kurį, užuot pardavus produktus, teikiamos remonto paslaugos. Kiti ekologinių inovacijų pavyzdžiai taip pat yra dalijimosi dviračiais ir automobiliais projektai, įgyvendinami daugelyje Europos miestų, pvz., „Villo Velo“ projektas Briuselyje, Belgijoje.

Dabartinė padėtis ir ateities iššūkiai

Šiuo metu Komisija skatina ekologines inovacijas įgyvendindama parodomuosius ir teikimo rinkai projektus, rinka paremtas finansines priemones bei viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę pagal Konkurencingumo ir inovacijų bendrąją programą. Šios priemonės taip pat įtrauktos į pasiūlymą dėl iniciatyvos „Horizontas 2020“, siekiant užtikrinti pereinamumą nuo KIP prie iniciatyvos „Horizontas 2020“. Loginiu požiūriu, ekologinių inovacijų politikai skirtos priemonės turėtų būti priskirtos iniciatyvos „Horizontas 2020“ teminei sričiai „Prieiga prie rizikos kapitalo“, pagal kurią apibrėžiamos nuosavybės ir skolos garantijų finansinės priemonės.

2008 m. Komisija paskelbė pirmąjį kvietimą dalyvauti konkurse dėl ekologinių inovacijų projektų. Dabartiniai 2012 m. kvietimo dalyvauti konkurse dėl ekologinių inovacijų projektų prioritetai yra šie: medžiagų perdirbimas, tvarūs statybos produktai, maisto ir gėrimų pramonė, vandens sektorius ir ekologiškas verslas. Ateityje skelbiant kvietimus dalyvauti konkurse reikėtų atsižvelgti į galimybę įtraukti visus sektorius ir verslo veiklos rūšis.

Ekologiškų technologijų augimas pastaraisiais metais parodė, kad investicijos į ekologišką augimą yra didžiulė ekonominė galimybė. Nors beveik kiekviename sektoriuje patirta didelių nuostolių dėl nuosmukio, ekologiško sektoriaus augimas sulėtėjo, bet nesustojo. Apskaičiuota, kad Europos ekologinės pramonės šakų metinė apyvarta siekia 319 mlrd. EUR. (2,5 proc. ES bendrojo vidaus produkto (BVP) ir jose dirba 3,4 mln. žmonių. Nuo 2004 iki

2008 m. šioje srityje sukurta apie 600 000 papildomų darbo vietų. Nuo 2000 iki 2008 m. metinis užimtumo augimo rodiklis visose sektoriaus srityse siekė apie 7 proc. ES atlieka svarbų vaidmenį taikant ekologines inovacijas, nes jos dalis sudaro 30 proc. pasaulinės apyvartos ir 50 proc. pasaulinio vandens ir atliekų valdymo srityje.

Pastaraisiais metais sukurta apie milijonas ekologiškų darbo vietų, ir daugelyje šalių ekologiškos technologijos (dar vadinamos „švariomis technologijomis“) jau yra tapusios viena iš daugiausia darbo vietų sukuriančių Europos ekonomikos sričių. Tikimasi, kad iki 2020 m. ekologiškų technologijų sektoriaus pasaulinė apyvarta padvigubės iki 3 100 mlrd. EUR. Vokietijoje šis sektorius jau prisideda prie BVP 8 proc., ir skaičiuojama, kad 2020 m. šis dydis išaugs iki 14 proc. Pvz., Austrijoje 4,8 proc. visų darbuotojų dirba ekologiškų darbo vietų sektoriuje, kuris net ir ekonomikos krizės laikotarpiu nuo 2010 iki 2011 m. išaugo 0,6 proc.

Europos Sąjungoje labai įvairiai aiškinamos ekologiškų darbo vietų ir ekologiško augimo apibrėžtys. Ekologiškomis darbo vietomis laikytos darbo vietos, susijusios su biologinės įvairovės ir gamtinės aplinkos apsauga; dabar įtraukiamos kitos sritys, pvz., mažo anglies dioksido kiekio technologijos, energijos vartojimo efektyvumas ir anglies sektoriaus finansai. Terminas „ekologiškos darbo vietos“ vartojamas skirtingomis aplinkybėmis ir skirtingais tikslais. Tai gali lemti statistinių duomenų apie ekologiškai tvarų augimą iškreipimą. Europos Komisija vartoja platesnę apibrėžtį nei Eurostatas, kuris nurodo, kad svarbiausias ekologiškų technologijų ir produktų tikslas – saugoti aplinką ar valdyti išteklius. Todėl, siekiant išvengti klaidinančios statistikos apie ekologiškų darbo vietų ir augimo plėtrą, ES lygmeniu turėtų būti pateikta aiškesnė ir konkretesnė ekologiškų darbo vietų ir ekologiško augimo apibrėžtis. Pirmiausia rengiant aiškesnę ir geresnę apibrėžtį į aplinkosaugos prekių ir paslaugų sektoriaus apibrėžtį reikėtų įtraukti viešąjį transportą. Į patobulintą apibrėžtį taip pat turėtų būti įtraukti minimalūs darbo sąlygų standartai. Be to, siekiant užtikrinti reikšmingų duomenų rinkimą, turėtų būti apskaičiuotas bendras užimtumo poveikis ekologiškų darbo vietų kūrimui ir augimui.

Be to, remdami naujus procesus, technologijas ir paslaugas, dėl kurių verslas tampa tvaresnis ir kuriamos naujos ekologiškos darbo vietos, ES teisės aktų leidėjas, taip pat valstybės narės ir bendrovės neturėtų pamiršti, kad ekologinėmis inovacijomis nesiekama kurti ekologiškų darbo vietų bet kokia kaina. Visuomet socialiai pagrįstos ir tinkamos darbo sąlygos, taip pat ekologinės, ekonominės ir socialinio tvarumo aplinkybės turėtų būti pagrindiniai principai.

Ekologinių inovacijų finansavimas

ES parengė įvairias priemones, skirtas aplinkosaugos inovacijoms ir verslumui skatinti. Šiuo metu ekologinėms inovacijoms skatinti skirta 433 mln. EUR pagal Konkurencingumo ir inovacijų bendrąją programą. Be to, suteiktos galimybės finansuoti aplinkosaugos paslaugas ir technologijas pagal ES finansavimo programą LIFE+ (aplinkos finansinė priemonė), pagal kurią bendrai finansuojami projektai, kuriais prisidedama prie naujoviško politinio požiūrio, technologijų, metodų ir priemonių, skirtų daugiausia viešajam sektoriui, plėtros ir demonstravimo. Šiuo metu beveik 200 mln. EUR skirta ekologinių inovacijų teikimo rinkai projektams, susijusiems su verslo sektoriumi.

Nauja ES mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo 2014–2020 m. programa „Horizontas 2020“ – tai finansinė priemonė, kuria įgyvendinama Inovacijų sąjunga. Pagal kitą daugiametę

finansinę programą (2014–2020 m. DFP) Ekologinių inovacijų iniciatyva taip pat vykdoma pagal 2014–2020 m. aplinkos ir klimato politikos programą (LIFE) tiek, kiek šios programos nesutampa su iniciatyva „Horizontas 2020“.

19.9.2013

UŽIMTUMO IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetui

dėl ekologinių inovacijų: darbo vietų kūrimas ir augimas įgyvendinant aplinkos politiką (2012/2294(INI))

Nuomonės referentas: Phil Bennion

PASIŪLYMAI

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas ragina atsakingą Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

- atsižvelgdamas į strategiją „Europa 2020“, kuria siekiama pažangaus, ekologiško ir įtraukaus augimo,
 - atsižvelgdamas į naująją priemonę „Jaunimo garantijos“,
 - atsižvelgdamas į 2013 m. sausio mėn. Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo ataskaitą „Siekis, kad pramonės šakos Europos Sąjungoje būtų ekologiškesnės. Poveikio darbo vietų kiekybei ir kokybei numatymas bei valdymas“ (angl. „Greening of industries in the EU: Anticipating and managing the effects on quantity and quality of jobs“) ir šio fondo konkrečių atvejų tyrimų duomenų bazę,
 - atsižvelgdamas į 2011 m. Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo ataskaitą „Darbiniai santykiai ir tvarumas. Socialinių partnerių vaidmuo pereinant prie ekologiškos ekonomikos“ (angl. „Industrial relations and sustainability: the role of social partners in the transition towards a green economy“),
- A. kadangi ekologinės inovacijos – tai ES plėtojamos aplinkosauginiu, ekonominiu ir socialiniu požiūriu tvarios augimo strategijos, kuri turėtų sukurti kokybiškas užimtumo galimybes daugelyje sektorių, kertinis akmuo;
- B. kadangi padidėjęs jaunimo nedarbas kelia susirūpinimą ir reikia būtinai įgyvendinti politikos priemones siekiant sukurti daugiau ir geresnių darbo galimybių jauniems žmonėms;
- C. kadangi šie pokyčiai gali padėti stabilizuoti užimtumą ir padidinti darbo vietų skaičių, ir

dėl to atsirastų nemažas šalutinis poveikis; kadangi pastebima, jog tose srityse, kuriose nustatytos patikimos bendrosios sąlygos, nuolat atsiranda naujų įsidarbinimo galimybių ir užimtumo garantijų, o didėjantis eksportas tai padeda išlaikyti;

- D. kadangi Komisijos iniciatyvą „Nauji gebėjimai naujoms darbo vietoms“, kurioje pripažįstama bendradarbiavimo su valstybėmis narėmis svarba, palankiai įvertino Parlamentas;
- E. kadangi 2010 m. rugsėjo 7 d. Parlamento rezoliuciją dėl darbo vietų potencialo plėtimo naujoje tvarioje ekonomikoje¹ (2010/2010(INI)), kurioje paminėta TDO tvarių darbo vietų apibrėžtis ir pabrėžiama, kad ekologinių inovacijų vaidmuo visuose pramonės ir gamybos sektoriuose yra svarbus;
1. pažymi, kad visapusiškai įgyvendinus strategiją „Europa 2020“ atsirastų tiesioginių ir netiesioginių kokybiškų darbo vietų sukūrimo galimybių; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares stiprinti savo pastangas šioje srityje; pritaria Komisijos skatinamai integruotai ekologinio ekonomikos augimo strategijai pagal pavyzdinę iniciatyvą „Inovacijų Sąjunga“ ir ypač pagal ekologinių inovacijų veiksmų planą, nes tai yra žingsnis teisinga linkme;
 2. pabrėžia, kad sėkmingoms ekologinėms inovacijoms reikalingos tikslingos ir ilgalaikės investicijos, apimančios visų pirma švietimo, mokymo ir tęstinio mokymo, mokslinių tyrimų ir plėtros, infrastruktūros bei kitas sritis;
 3. atkreipia dėmesį į tai, kad dėl ekologinių inovacijų atsiveria didelė užimtumo galimybių įvairovė skirtinguose kvalifikacijos lygiuose, įskaitant darbo vietas ekologinio projektavimo, mokslinių tyrimų, plėtros ir naujovių diegimo srityse, taip pat žinių pramonėje, kurios darbuotojams reikalingas aukštas išsilavinimas, o gamybos sektoriuje dėl darbų pobūdžio labiau reikalingi praktiniai įgūdžiai; pažymi, kad visais lygmenimis darbuotojai gali pasiūlyti arba sukurti ekologines inovacijas, kuriomis tobulinama arba keičiama gamybos grandinė;
 4. pažymi, kad, norint pasiekti strategijos „Europa 2020“ užimtumo tikslus ir išnaudoti užimtumo potencialą naujoje tvarioje ekonomikoje, reikia didinti energijos vartojimo efektyvumą būstų ir statybos sektoriuose, atsinaujinančiųjų energijos išteklių dalį, skatinti aplinkos technologijas, darnųjį transportą ir judumą, tvarų žemės ūkį, miškininkystę ir žuvininkystę bei konsultavimą teikiant aplinkos apsaugos paslaugas, taip pat perdirbimo, pakartotinio panaudojimo, gamybos procesus, kuriems reikia mažai išteklių, uždarojo ciklo medžiagų perdirbimą, ekologinį projektavimą ir investicijas į žinių sektorių; pažymi, kad paslaugų ir socialinės ekonomikos² sektoriuose taip pat yra nemažų ekologiškų darbo vietų kūrimo galimybių;
 5. yra tvirtai įsitikinęs, kad rinkos ekonomika pagrįsta aplinkos politika visose ekonomikos srityse gali tapti ekonomikos augimo ir užimtumo didinimo varomąja jėga, ir pabrėžia, kad nuspėjamos ir investicijoms palankios pagrindinės sąlygos yra svarbiausios, kad

¹ Priimti tekstai, P7_TA(2010)0299.

² Junginį „socialinė ekonomika“ reikėtų versti ‘économie sociale et solidaire’ į ispanų, portugalų ir kitas panašias kalbas.

- novatoriškos įmonės galėtų kuo geriau pasinaudoti šiomis galimybėmis siekdamas užtikrinti naudą aplinkai ir atsižvelgti į darbuotojų interesus;
6. pripažįsta, kad ekonomikos perėjimas prie naujų veiklos nišų gali pritraukti jaunąją darbuotojų kartą ir sudaryti naujas darbo galimybes ekologinių inovacijų srityje plačiaja prasme;
 7. pabrėžia ekologinių inovacijų, kurios gali būti taikomos būsto, nekilnojamojo turto ir žemės ūkio sektoriuose, svarbą, nes jomis sudaromos sąlygos patiems piliečiams aktyviai dalyvauti, o labai mažose įmonėse sudaromos darbo galimybės, pvz., vietos lygmens atliekų tvarkymo ir pakartotinio naudojimo, energijos gamybos ir taupymo bei kitose ekologinių inovacijų taikymo srityse;
 8. pripažįsta, kad ekologinės inovacijos suteikia neabejotinas galimybes verslui naujose nišose, atveria šias galimybes MVĮ, savarankiškai verslą pradėjusiems, savarankiškai dirbantiems ir verslininkams pasinaudoti naujomis rinkomis ir naujais verslo modeliais, o tradicinius ekonomikos sektorius atgaivina suteikiant jiems galimybių esamas darbo vietas padaryti ekologiškesnes taikant tvarios ir tausiu išteklių naudojimu pagrįstos gamybos ir darbo metodus;
 9. rekomenduoja skatinti jaunimo kūrybiškumo ir novatoriškumo potencialą siekiant prisidėti prie tvaraus vystymosi ir suteikti jiems daugiau galimybių gauti finansavimą;
 10. pažymi dvigubą perėjimo prie tvarios ekologiškos ekonomikos aplinkosauginį ir ekonominį poveikį, kuriant tvarias darbo vietas tiek ES, tiek besivystančiose šalyse ir didinant inovatyvią degalų ir medžiagų gamybą, bei užimtumo galimybes, kurios kyla dėl biologinių medžiagų apdorojimo ir paskirstymo verslo, viešojo, privataus ir vidinio sektoriaus vartotojams; pabrėžia, kad naudojantis šiomis galimybėmis turėtų būti kuriamos kokybiškos ir tvarios darbo vietos kvalifikuotiems ir nekvalifikuotiems darbuotojams; pripažįsta, kad turėtų būti sukurta stabili, ilgalaikė reglamentavimo sistema pasitelkiant turimas finansines priemones;
 11. pažymi sudėtingas problemas, kurios kyla dėl klimato kaitos, dirvožemio kokybės, žaliavų stygiaus, perėjimo prie atsinaujinančiosios energijos sistemų, energijos vartojimo efektyvumo ir t.t.; pripažįsta, kad ekologinėms inovacijoms gali tekti labai svarbus vaidmuo sprendžiant daugelį šių iššūkių; dar kartą pakartoja, kad šiam perėjimui turi būti taikomas holistinis požiūris, apimantis švietimą, mokymą, įgūdžių ugdymą, mokslinius tyrimus, privataus ir viešojo sektoriaus investicijas ir infrastruktūros plėtrą, nes visa tai kaip visuma kuria įvairias ir tvarias užimtumo galimybes;
 12. pabrėžia galimą ekologinių inovacijų sinergijos poveikį kuriant tvarias ir kokybiškas darbo vietas, saugant aplinką ir mažinant ekonominę priklausomybę;
 13. visų pirma pažymi, kaip svarbu pasitelkiant ekologines inovacijas užtikrinti galimybę gauti tinkamą profesinį mokymą ir ugdyti įgūdžius, siekiant užtikrinti darbdaviams reikalingą kvalifikuotą darbo jėgą, išmokyti jaunimą reikiamų žinių, gebėjimų ir kompetencijos, kad šie galėtų įsidarbinti, pasinaudoję naujomis novatoriško užimtumo galimybėmis ir sudaryti darbuotojams palankesnes sąlygas pereiti iš nykstančių sričių į naujus ekologiškus sektorius; šiuo atžvilgiu pabrėžia kaimo gamybinės praktikos ir kitų rūšių profesinio mokymo rengimo galimybes siekiant ugdyti šias naujų įgūdžių

kombinacijas;

14. pabrėžia, kad moksliniai tyrimai yra inovacijų ir ekologinių inovacijų pagrindas; pabrėžia dideles ekologinių inovacijų augimo perspektyvas ir ES potencialą šioje srityje pasaulyje būti lydere, o tai susiję su galimybėmis kurti naujas kokybiškas darbo vietas;
15. ragina naudotis geriausiomis ekologinėmis inovacijomis, kurios pirmiausia skatintinos besivystančiose šalyse, kuriose, pvz., veiksmingesnis medžio anglies gamybos procesas, tualetų atliekų kompostavimas, atsinaujinančiųjų energijos šaltinių naudojimas, vandens valymo sistemos ir daug kitų inovacijų gali labai pagerinti gyvenimo kokybę ir sveikatos priežiūros paslaugas, palyginti nedidelėmis sąnaudomis, ir skatinti tvarų verslumą bei užimtumą;
16. pabrėžia labai svarbų vaidmenį, kurį gali atlikti švietimo sektorius, įmonių ir vietos bei regionų valdžios institucijų partnerystės ir sąveika rengiant atitinkamus mokymus, įskaitant mokslo, technologijų, inžinerijos ir matematikos gebėjimų (angl. STEM) (taip pat ir moterų) ugdymą ir kartu užtikrinant profesinį orientavimą, kokybiškas ir mokamas stažuotes bei dualiojo mokymosi galimybes, siekiant suteikti daugiau galimybių įsidarbinti ir pretenduoti į kokybiškas darbo vietas, kuriamas pasitelkiant ekologines inovacijas;
17. primygtinai ragina valstybes nares numatyti įmonėms, ypač MVI, paskatas siekiant pritraukti didesnes investicijas į privačius mokslinius tyrimus ir plėtrą; šiuo tikslu palankiai vertina ekologinių inovacijų veiksmų planą;
18. primygtinai ragina valstybes nares stiprinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą, kad būtų užtikrinta technologijų sklaida ir dalijimasis geriausia patirtimi visoje ES, ir taip didinamas Europos konkurencingumas;
19. primygtinai ragina valstybes nares siekiant užtikrinti socialiniu požiūriu atsakingą perėjimą prie aukštos kokybės ekologiškų darbo vietų kuo greičiau pasinaudoti Europos socialinio fondo lėšomis ir kurti darbuotojų gebėjimų ugdymo, mokymo ir perkvalifikavimo programas.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	18.9.2013
Galutinio balsavimo rezultatai	+ : 38 - : 0 0 : 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Regina Bastos, Heinz K. Becker, Phil Bennion, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Philippe Boulland, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Minodora Cliveti, Frédéric Daerden, Karima Delli, Sari Essayah, Richard Falbr, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Danuta Jazłowiecka, Ádám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Verónica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu, Andrea Zanoni
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Claudette Abela Baldacchino, Georges Bach, Jürgen Creutzmann, Sergio Gutiérrez Prieto, Anthea McIntyre, Ria Oomen-Ruijten, Antigoni Papadopoulou

2.7.2013

REGIONINĖS PLĖTROS KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetui

dėl ekologinių inovacijų: darbo vietų kūrimas ir augimas įgyvendinant aplinkos politiką (2012/2294(INI))

Nuomonės referentas: Jens Nilsson

PASIŪLYMAI

Regioninės plėtros komitetas ragina atsakingą Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. atkreipia dėmesį į tai, kad ekologinės inovacijos samprata plataus užmojo, kadangi ji apibrėžiama kaip bet kurio tipo inovacija, kurios tikslas – pažanga siekiant tvaraus vystymosi tikslo mažinant poveikį aplinkai ar užtikrinant veiksmingesnį ir atsakingesnį išteklių naudojimą;
2. pritaria Komisijos pavyzdinei iniciatyvai remiantis strategija „Europa 2020“, pagal kurią siekiama dabartiniu metu paskatinti pokyčius, kad būtų galima užtikrinti tvarią ekonomiką; be to, pabrėžia, kad ekologiniam ES regionų pertvarkymui skirtos tikslingos investicijos – tai labai naudinga priemonė siekiant strateginių regioninės konvergencijos ir teritorinės sanglaudos tikslų;
3. atkreipia ypatingą dėmesį į neišnaudotą ekologinių inovacijų naudos aplinkai potencialą atsižvelgdamas į tai, jog tikimasi, kad jas taikant – *inter alia*, labiau naudojant perdirbtas ir iš atsinaujinančiųjų išteklių pagamintas medžiagas ir gaminant kokybiškus gaminius taip, kad būtų daromas mažesnis poveikis aplinkai, taip pat skatinant ekologiškesnius gamybos procesus ir paslaugas – bus sumažintas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis; atkreipia dėmesį į naudą fiskalinei politikai, kai visapusiškai išnaudojamas ekologinių inovacijų potencialas ir biudžeto požiūriu imamasi daugiau priemonių veiksmingumui didinti; pabrėžia, kad būtina imtis tikslinių veiksmų, susijusių su ekologinių inovacijų komercializacijos nesklandumais ir kliūtimis, taip pat su šių produktų ir paslaugų internacionalizavimu;
4. mano, kad visomis ekologinėmis inovacijomis turėtų būti prisidėta prie tvaraus regioninio augimo ir Sąjungos aplinkos apsaugos tikslų įgyvendinimo;

5. pabrėžia, kad ekologinės inovacijos turėtų būti remiamos naujomis ES finansinėmis priemonėmis ir pavyzdinių iniciatyvų „Inovacijų Sąjunga“ ir „Tausiai išteklius naudojanti Europa“, taip pat sanglaudos politikos po 2013 m. ir iniciatyvos „Horizontas 2020“ priemonėmis; pažymi, kad ekologinių inovacijų sampratą būtina įtraukti į visas politikos sritis;
6. pabrėžia, kad, nors dabartinės prioritetinės sritys, susijusios su kvietimu teikti paraiškas pagal 2012 m. ekologinių inovacijų iniciatyvą, apima keletą sričių, kurioms teikiamas ypatingas dėmesys, ekologinių inovacijų iniciatyva yra kompleksinė programa, pagal kurią remiami įvairių sektorių ekologinių inovacijų projektai; todėl pakartoja, kad finansavimo reikalavimus turėtų atitikti visi sektoriai ir veiklą vykdančios įmonės;
7. pažymi, kad būsimoji sanglaudos politika apima pažangią specializacijos strategiją, kaip ES regionams keliamą *ex ante* sąlygą, ir pagal ją regionai raginami pradėti vykdyti informuotumo didinimo kampanijas, skirtas visoms tikslinėms grupėms, siekiant įtraukti ekologines inovacijas į regionines ir nacionalines pažangias specializacijos strategijas;
8. mano, kad ateinančiu struktūrinių fondų pagalbos programavimo laikotarpiu ekologinės inovacijos visapusiškai atitinka prioritetus mokslinių tyrimų ir inovacijų, taip pat klimato ir investicijų į aplinkos apsaugą srityse;
9. pabrėžia, kad, nors ekologinės pramonės šakos šiandien užtikrina 3,4 mln. darbo vietų ir apytikriai 319 mlrd. EUR metinę apyvartą, regioninio augimo, užimtumo galimybių ir naudos aplinkai užtikrinimo potencialas didžiąja dalimi neišnaudotas, ir atsižvelgdamas į tai primena, kad neveiklumo kaina didelė;
10. pabrėžia, kad svarbi atsakomybė vietos ir regionų lygmeniu į politiką ir veiksmus, kuriais remiamos ekologinės inovacijos, aktyviai įtraukiant viešojo ir privačiojo sektoriaus veikėjus bei pilietinės visuomenės atstovus;
11. rekomenduoja skatinti jaunimo kūrybinį ir inovacinį potencialą, siekiant prisidėti prie tvaraus vystymosi ir pagerinti jų galimybes gauti finansavimą.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	20.6.2013
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 36 -: 1 0: 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Francesca Barracciu, Jean-Jacob Bicep, Victor Boşţinaru, John Bufton, Alain Cadec, Nikos Chrysogelos, Rosa Estaràs Ferragut, Brice Hortefeux, Danuta Maria Hübner, Filiz Hakaeva Hyusmenova, Vincenzo Iovine, María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Mojca Kleva Kekuš, Constanze Angela Krehl, Petru Constantin Luhan, Ramona Nicole Mănescu, Vladimír Maňka, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Ana Miranda, Jens Nilsson, Jan Olbrycht, Wojciech Michał Olejniczak, Markus Pieper, Tomasz Piotr Poręba, Monika Smolková, Georgios Stavrakakis, Nuno Teixeira, Lambert van Nistelrooij, Kerstin Westphal, Hermann Winkler, Joachim Zeller
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Giommaria Uggias
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Miroslav Ouzký, Marit Paulsen

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	25.9.2013
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 47 -: 3 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Elena Oana Antonescu, Sophie Auconie, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sergio Berlato, Lajos Bokros, Franco Bonanini, Milan Cabrnoch, Spyros Danellis, Chris Davies, Jill Evans, Elisabetta Gardini, Matthias Groote, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Karin Kadenbach, Christa Klaf, Eija-Riitta Korhola, Jo Leinen, Corinne Lepage, Peter Liese, Kartika Tamara Liotard, Zofija Mazej Kukovič, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Gilles Pargneaux, Andrés Perelló Rodríguez, Mario Pirillo, Pavel Poc, Oreste Rossi, Richard Seeber, Dubravka Šuica, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Thomas Ulmer, Sabine Wils, Marina Yannakoudakis
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Margrete Auken, Erik Bánki, Mark Demesmaeker, Jutta Haug, Marusya Lyubcheva, Miroslav Mikolášik, Vittorio Prodi, Kārlis Šadurskis, Rebecca Taylor, Anna Záborská, Andrea Zanoni
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Ioan Enciu, Sabine Lösing, Kerstin Westphal